І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го ЧЕРВНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 10, 1966 No. 106. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер 9-го червня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ОБОРОНЯЄ ПРАВО мати думку в різних справах, але ті, які протестують проти чогось, повинні знати, в ім'я чого вони це роблять. Президент промовляв до так званих „Президентських науковців", це значить випускників гайскулів, які за найкращі осяги в науці дістали цей титул. Між цими „президентськими" науковцями був і один українець Орест Гурко з Луїсвілу в Кентакі. Президент просив своїх гостей, щоб ніколи не виступали проти чогось тільки тому, що хтось інший це робить, або тому, що хтось про це просить. Жадному американцеві не можна відмовити права мати свою власну думку — казав Президент, бо це є основною засадою нашої демократії.

ЗГИНУВ ПІЛОТ ДЖОЗЕФ А. ВОКЕР, який здобув рекорди найвищого лету в світі, летівши досвідним літаком X-15 зі швидкістю 4,104 милі на годину. Катастрофа сталася в повітрі, коли пілот Вокер зударився з дослідним бомбовиком ХБ 70 А. Згинув також співпілот бомбовика майор Карл Кросс, а пілот цього бомбовика Ол Вайт вспів вискочити з парашутом і лежить поранений в шпиталі. Він має зломану праву руку й важкі рани на плечах. Пілот Вайт випробовував бомбовик ХБ-70 А, здобувши швидкість 2,000 миль на годину на висоті 70,000 стіп.

АРТУР ШЛЕЗІНҐЕР ГАДАЄ, ЩО НЕ МОЖНА становище в Південно-Східній Азії порівнювати зі ситуацією в Европі перед другою світовою війною. На його думку не можна розв'язати в'єтнамської загадки за допомогою порівняння з історією. Шлезінґер був окремим дорадником президента Кеннеді. Він промовляв на закінченні шкільного року в новій школі соціяльного досліду, де дістав почесний докторат права. На його думку ніщо не вказує на те, що комуністичний Китай має такі самі імперіялістичні забаганки, як мав Адольф Гітлер. Китай не має такої збройної сили, як Гітлер. Але Шлезінґер не згадує про те, що Китай розбудовує свою силу і випробовує атомову бомбу.

ІНФЛЯЦІЯ ВЖЕ ДІЄ — виходить із опитування економістів і це тоді, коли урядові економісти твердять, що сповільнення в збільшуванні економіки свідчить про те, що інфляційний тиск зменшується. Опитування виявило, що 86 відсотків академічних економістів і 94 відсотки бизнесменів твердять, що інфляція є найважливішою проблемою ЗДА. Навіть урядові економісти вже признають, що інфляція буде поважною проблемою при кінці цього року, або на початку 1967 р. Неурядові економісти твердять, що ціни і платні будуть збільшуватися навіть при сповільненім темпі економічного росту, який видко в останньому часі.

ШРАЙВЕР ВІДПОВІДАЄ ДІРКСЕНОВІ І ФОРДОВІ. Директор Федеральної аґенції для поборювання вбогости Сарджент Шрайвер заявив, що сенатор республіканець Еверетт МекКінлі і конґресмен республіканець Джералд Р. Форд повинні подивитися, як діє програма поборювання вбогости в їхніх стейтах, і аж після цього її критикувати. В стейті сен. Дірксена 30,000 юнаків працюють в Корпусі Праці, 5,000 осіб вчаться писати і вишколюються до праці, та 25,000 дітей доповнюють занедбання в початковій школі. В стейті конґресмена Форда 16,000 є в Корпусі Праці, 5,200 вишколюються до нових фахів, 7,500 дорослих вчаться грамоти та 100 дітей доповнюють занедбання в шкільному навчанні.

У СВІТІ

КОМУНОПОЛЬСЬКИЙ УРЯД СТАРАЄТЬСЯ ПОРІЗНИТИ католицьке духавенство, поділяючи його на „реакціонерів" і „проґресистів", — на ворогів теперішнього режиму і прихильників „співіснування" Церкви і режиму. У великій статті в щоденнику „Жиціє Варшави" закидається кардиналові Стефанові Вишинському, що він задля своїх „персональних політичних амбіцій" нацьковує клир і вірних проти режиму, та протиставиться йому вроцлавського архиєпископа Болеслава Комінка, як ніби прихильника співіснування з режимом.

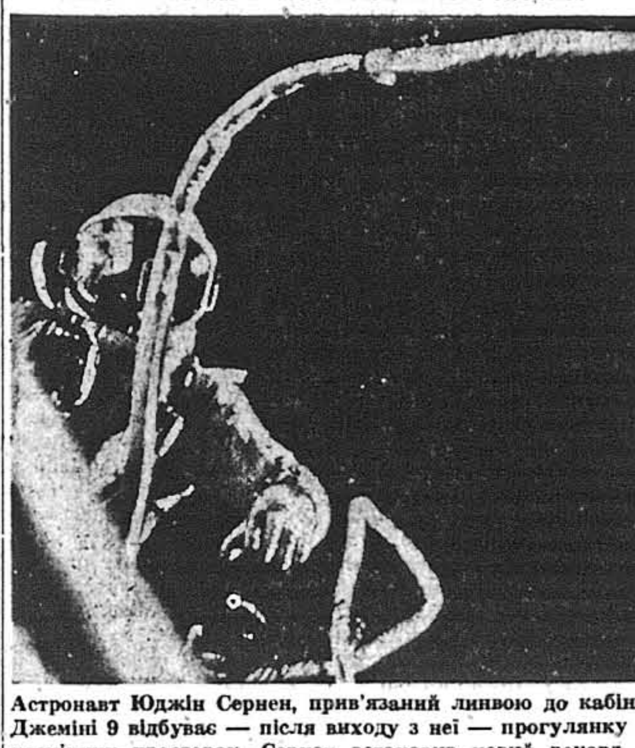
СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЕЙ КОСИГІН виголосив „передвиборчу" промову в Москві, висловивши переконання, що Америка змінить свою політику супроти В'єтнаму та обвинувачивши в тій політиці „поганих дорадників правлячих кол Вашинґтону". Промова була назагал пристойна, без лайок, в противенстві до недавньої промови Брежнєва, який таврував „жорстокості" американців у В'єтнамі та називав Америку „найбільш реакційною країною у світі". „Вибори" до Верховного Совєта відбудуться в СССР в найближчу неділю.

У СХІДНЬОМУ ПАКІСТАНІ ЗГИНУЛО 10 ОСІБ у демонстраціях проти центрального пакістанського уряду, вимагаючи автономію. Східній Пакістан відділений від корінної пакістанської території смугою індійської території, — тому він і вимагає для себе автономії. Демонстранти з опозиційної партії викинули з рейок два залізничі поїзди та атакували поліцію камінням. Поліція стріляла і 10 осіб вбила. Арештовано 25 провідників так званої Ліґи Авамі, що керує автономічним рухом. У пакістанському парляменті прийшло з приводу поведення поліції до голосних авантюр.

У БРИТАНІЇ ЗАГОСТРИЛАСЬ СИТУАЦІЯ у зв'язку з близько вже чотиритижневим страйком моряків. Робітнича спілка моряків, яка охоплює 62.500 членів, звернулась до всіх закордонних робітничих спілок з закликом, щоб вони бойкотували британські кораблі та щоб вони бойкотували також чужі кораблі, які довозять до Британії нафту й інші товари першої промислової потреби. Ця робітнича спілка веде кампанію однаково проти соціялістичного уряду Гаролда Вільсона, як корабельних компаній, бо уряд і компанії стараються обійти шкоди від страйку моряків — користуванням закордонними кораблями та портами. Юнія моряків відкинула запропоновані їй нові умови.

КАМБОДЖА ЗВЕРНУЛАСЯ через віце-президента Гюберта Гомфрі, як президента Сенату, до Сенату, щоб той вислав делеґацію для перевірення закидів, наче б територія Камбоджі була пляцдармом в'єтконґу, себто в'єтнамських комуністичних партизанів. Три сенатори — республіканець Джордж Айкен та демократи Клейборн Пелл і Деніел Інує, прийняли запрошення і поїдуть туди. Американські військові чинники твердять, що на території Камбоджі, з тихим дозволом її уряду, формуються, відпочивають та лікуються комуністичні партизани, які роблять відтіль випади проти Південного В'єтнаму.

ПРОГУЛЯНКА В КОСМІЧНИХ ПРОСТОРАХ

Астронавт Юджін Сернен, прив'язаний линвою до кабіни Джеміні 9 відбуває — після виходу з неї — прогулянку в космічних просторах. Сернен встановив новий рекорд в історії астронавтики: він перебував поза кабіною дві години і дев'ять мінут.

Гомфрі з'ясовує напрямні американської політики в Азії

Вест Пойнт, Н. Й. — Віце-президент Гомфрі, промовляючи на закінченні шкільного року у Військовій Академії, заявив, що ЗДА продовжатимуть шукати контактів із комуністичним Китаєм, хоч, покищо, ці американські змагання не мають прихильного відзиву. Гомфрі сказав 579 випускникам Академії та чисельним гостям таке: „Ми шукаємо і будемо шукати дороги, щоб збудувати мости, щоб відкрити двері до порозуміння з комуністичними країнами в Азії, а головно з комуністичним Китаєм". Цю промову Гомфрі вважають за дальші змагання Уряду президента Джансона, щоб втримати надію на полегшення взаємин із комуністичним Китаєм. Гомфрі твердив, що справа „миру і розбудова Азії буде в програмі американської політики в цьому столітті". Але Гомфрі додав, що для здобуття цієї цілі в Азії, не вистачає самої збройної сили, як про це думають деякі політичні „хижаки". Люди мусять знати, що збройні акції мусять іти в парі з надією народів на краще життя. 98 кадетів вже зголосилися до служби у В'єтнамі після додаткового вишколу, і їм віце-президент заявив, що війна там ведена не тільки проти агресора, але і проти нужди та безнадії, які там об'єдналися як причини війни. Щоб можна було перемогти у В'єтнамі, то на думку Гомфрі мусимо допомогти Південному В'єтнамові втримати незалежність, щоб він міг сам вирішувати свою долю. Коли це станеться, тоді вигляди вільних людей в Азії на щасливіше життя поширяться.

Гураґан Алма пустошить Флориду

Маямі Флорида. — Перший в цьому році гураґан Алма з'явився вчасніше, як звичайно появляються гураґани в літньому сезоні, і вже спричинив 70 смертних випадків в Гондурсі та кілька на Кубі, а 8-го червня на Флориді, де вже вбив коло 10 осіб, десятки людей поранив та спричинив великі матеріяльні втрати. Гураґан має силу в своєму центрі коло 110 миль на годину і посувається в північно східнім напрямку зі швидкістю кільканадцяти миль на годину. Вночі з середи на четвер треба було евакувати понад 100.000 з нижче положених околиць над узбережжам, що їх не залила вода, бо филі в океані високі на 11 стіп. Гураґан вдарив на острів Кі Вест на південь від Флориди та після того вдарив на півострів Флориду, загрожуючи містам Темпа і Ст. Петерсбурґ. Буревій поздирав дахи з домів, вивалив із корінням дерева, перевернув один трейлер та пошкодив кілька літаків на летовищі. В місцевості Неплес 2.000 осіб мусіли залишити свої доми і перейти до наметів на вище положеному терені. Одночасно в Топека в стейті Кензас торнадо вбив 6 осіб і 200 поранив. І в інших місцевостях цього стейту бушував торнадо.

В Парижі відбувся XIV З'їзд Української Національної Єдности

Париж. — „Українське Слово" з 15 травня ц. р. повідомило, що в днях 7-8 травня ц. р. відбувся в Парижі XIУ звичайний З'їзд Української Національної Єдности у Франції, при численній кількості делеґатів складових частин УНЄ і гостей - членів та запрошених гостей з Франції і закордону: між ними — Голова Проводу Українських Націоналістів Олег Штуль-Жданович, проф. Олександер Грановський з ЗДА, представник Об'єднання Українців у Великій Британії Василь Бондаренко та інші. Численно була заступлена молодь ОУМуФ та молодше покоління, що перейшло з ОУМуФ до УНЄ.

В діловій частині З'їзд заслухав звіти з діяльности Головної Управи й складових клітин УНЄ та ствердив поважне її пожвавлення, обговорив всі важливі справи та прийняв постанови й резолюції, в яких накреслив завдання й напрямні в дальшій діяльності УНЄ та її становище до нуртуючих в українському світі проблем. Особливу увагу З'їзд присвятив проблемі національного виховання й залучення до суспільного життя української молоді та прийняв в цій справі ряд постанов.

Під час з'їзду були обрані нові керівні органи ФНЄ. До Головної Управи увійшли. Володимир Лазонівський — Голова, інж. Юрій Коваленко — заступник Голови й Скарбник, Василь Мулик, Олександер Бойко, Олекса Угрин, інж. Іван Гайда й Тарас Горішний — члени. До Контрольної Комісії: Інж. Аркадій Жуковський — Голова, сотн. Осип Круковський і ГригорійРомінський — члени. До Суду Чести: Інж. Володимир Малинович, сотн. Михайло Антоненко і Осип Солтис. До Ради УНЄ: Ред. Олександер Бойків, д-р Ярослав Мусянович, сотн. Михайло Антоненко, інж. Аркадій Жуковський майор Петро Васшлів і інж. Володимир Малинович.

Конференція 15-ох міністрів держав НАТО скінчилась компромісом

Брюссель. — В середу 8 червня скінчилася конференція 15-ох міністрів закордонних справ всіх членських держав Атлантійського Союзу (НАТО). Перемогла думка Канади, Данії й Італії, що не треба остаточно зривати з Францією де Ґолля та ставити де Ґолля в позицію, з якої він не зможе завернути. Тому в справі залишення в Західній Німеччині двох французьких дивізій і двох летунських ескадриль рішено компромісово, щоб доручити постійній політичній Раді НАТО в Парижі, яка складається з амбасадорів 15-ох держав, переговорити про це з французьким урядом та узгіднювати тактику з західньо-німецьким урядом, який окремо переговорюватиме з Францією. Справу дальшого постійного осідку тієї політичної Ради НАТО вирішать щойно в жовтні, а щодо східньо - західніх контактів — то рішено доручити окремим членським державам, щоб вони самі старалися пожвавити їх. Таким чином конференція міністрів НАТО неначе б дала благословенство французькому президентові де Ґоллеві на його подорож 20-го цього місяця до Москви. Власне з уваги на ту подорож де Ґолля не прийнято ніяких радикальних рішень, щоби спершу виждати, які будуть висліди тієї подорожі. Державний секретар Дін Раск, французький міністер закордонних справ Кув де Мурвіль і німецький міністер Ґерґард Шредер вже в останній хвилині осягнули компромісове порозуміння, щоб не загострювати внутрішніх відносин в НАТО та між 14-ма членами того союзу і Францією.

Голова буддистів у Південному В'єтнамі розпочав голодівку у протесті проти уряду

Сайґон. — Тіч Трі Кванґ, голова Буддистської Церкви у Півден. В'єтнамі і лідер найбільш войовничого антирежимного крила серед буддистів, розпочав голодівку, заявивши, що продовжуватиме її до того часу, поки президент ген. Нґуєн Ван Тієу і прем'єр ген. Нґуєн Као Кі не зречуться своїх становищ. Водночас він знову закинув президентові Джансонові, що той активно підтримує „диктаторський" режим названих генералів, зробивши його знаряддям для американської „колоніяльної" політики у В'єтнамі. Названий буддистський монах знову вислав свій меморіял на адресу названих керівників державного правління у Південному В'єтнамі і до президента Джансона та, очевидячки, збентежений і обурений, що президент Джансон не хоче заводити з ним листування і дискусії. Тіч Трі Кванґ заявив, що він питиме лише воду й овочеві соки. Тим часом атмосфера у місті Гуе, де є резиденція названого розполітикованого монаха й центр протирежимового руху, помітний нервовий настрій, бо на американське летовище, віддалене за 10 миль від міста, прибуло вірних центральному урядові 1.500 південно - В'єтнамських вояків морської піхоти і парашутистів, які недавно зручно й успішно здобули й очистили від буддистських монахів місто Дананґ. В наземних боях в центральній частині Південного В'єтнаму американці вбили понад 190 комуністичних партизанів. Переведено важкі летунські налети на найближчу околицю північно-в'єтнамського порту Гайфонґ, знищивши залізничий доступ до нього та збомбардувавши також надбережні влаштування.

Ню Йорк Таймс пригадує про колоніялізм Москви

Ню Йорк. — В редакційній статті щоденника „Ню Йорк Таймс" з дня 11 травня ц.р. ред. К. Л. Золцберґер написав, що в наш протиколоніяльний період єдина держава, яка веде постійну колоніяльну політику, — це Портуґалія. На цю статтю редакція отримала листа від пані Елизабет Янґ з Лондону в Англії і в цьому листі пані Янґ заявляє, що редактор Золцберґер забув про одну державу, яка почала свою імперіяльну політику ще в той час, як імперіялізм став політичним гаслом великодержав, а саме російська імперія. Хоч і ця держава — пише пані Янґ — змінила свою назву на Совєтський Союз, то вона не змінила своєї колоніяльної політики. Лист пані Янґ надрукований в „Ню Йорк Таймсі" з 8-го червня ц. р. під назвою „Все ще імперіялістична Росія".

Письменниця Докія Гуменна видала свій новий твір „Благослови, мати!"

Ню Йорк. — У видавництві Об'єднання Українських Письменників „Слово" появилася тут нова книжка відомої української еміґраційної письменниці Докії Гуменної п.н. „Благослови, мати!" Це казка-есей з української праісторії — розповідь про давнє минуле української землі, починаючи з палеоліту. Книжка складається із семи розділів: Камертонодзень, що є вступом до казки, Жени — про культ жінки-матері в добу Палеоліту, Господиня дивого звіра — про мітологічні уявлення пізніших діб, Леле — про матріярхат в добу Трипілля на Україні, Благослови, мати! — про українські народні обряди і звичаї, Золотий плуг — про амазонок, савроматів і скитів та У вирій! — про ролю й місію України. Книжка доповнена реєстром використаної літератури й ілюстрована 475 репродукціями з археологічних і етнографічних матеріялів. У багатому творчому доробку Докії Гуменної „Благослови, мати! — це — після „Мана", „Велике Цабе" й „Епізод з життя Европи Критської" четверта книжка на теми з української і світової праісторії.

Докія Гуменна

РЕПРЕЗЕНТАНТИ УНС ВІДВІДАЛИ 16-ТУ КОНВЕНЦІЮ УРС ТА БУЛИ ГОСТЯМИ НА СЕСІЇ І БЕНКЕТІ

Ґлен Спей. — В середу, 8-го червня 1966, репрезентанти Українського Народного Союзу із його головним предсідником Иосипом Лисогором на чолі відвідали 16-ту Конвенцію братнього Українського Робітничого Союзу, яка почалася в понеділок, 6-го червня, у готелі Джермен у Скрентоні, осідку цієї після УНСоюзу другої найбільшої української забезпеченево - громадської установи у вільному світі, та в середу продовжувалася тут на власній оселі „Верховина". В склад репрезентації УНСоюзу, крім головного предсідника Иосипа Лисогора, входили урядуючий ще довголітній касир і обраний останньою 26-ою конвенцією досмертний почесний член Головного Уряду УНС Роман Слободян, головний секретар д-р Ярослав Падох, новообраний член Екзекутиви Володимир Сохан, голова Головної Контрольної Комісії д-р Володимир Ґалан і довголітній та урядуючий ще головний радний Дмитро Шмаґала і ред. А. Драган. Роман Слободян, д-р Володимир Ґалан і Дмитро Шмаґала становлять рівночасно окремий Комітет, що його вибрала остання 26-та Конвенція УНСоюзу для передачі привітання та найкращих побажань 16-ій Конвенції УРСоюзу. Репрезентантів УНС, які ввійшли на залю нарад під час відповідей головного предсідника УРСоюзу на завваги і запити в дискусії над його конвенційним звітом, щиро привітала Президія Конвенції із д-ром Дмитром Корбутяком як предсідником, д-ром Володимиром Комаринським і Михайлом Воробцем — заступниками предсідника та Володимиром Василашуком і Богданом Біґусом — секретарями. Від імені УНСоюзу дякував за привітання та зі свого боку вітав Конвенцію УРСоюзу бажаючи їй і УРСоюзові найкращих успіхів, гол. предсідник УНС Иосип Лисогір. Стверджуючи спільні ідеали, цілі, завдання і потреби та проблеми обидвох установ у їх службі своїм членам та своєму народові, п. И. Лисогір поінформував Конвенцію УРСоюзу про рішення і рекомендацію Конвенції УНСоюзу шукати з УРСоюзом та іншими братськими українськими установами спільних шляхів для здійснювання тих ідеалів і завдань.

Привітання і твердження Головного Предсідника УНС Конвенція УРСоюзу прийняла довгими аплявзами.

Ввечері того ж дня репрезентанти УНСоюзу були гостями на конвенційному бенкеті УРСоюзу, що його започаткував молитвою всч. о. Коваль зі Скрентону і відкрив коротким словом та згадкою про Ювілейний Рік Івана Франка, гол предсідник УРСоюзу п. Антін Батюк. Йому та приявному на конвенції в характері делеґата 80-літньому Петрові Пуцилові з Флориди, який вже 50 років є членом УРСоюзу, відспівано многоліття. Бенкетом проводив головний касир УРСоюзу п. Едвард Попіль. Під час бенкету привітання та побажання успіхів від імені УНСоюзу виголосили п. Роман Слободян та д-р Володимир Ґалан, знову згадуючи про спільні цілі і завдання обидвох Союзів та про потребу спільних шляхів у змаганні до тих цілей та виконуванні своїх завдань. Від Української Народної Помочі вітав Конвенцію УРСоюзу її гол. радний п. Яремко, дальші привітання виголосили інж. Василь Заброцький від Братства Українських Дивізійників, д-р Дражньовський від Товариства Броди-Лев, а привітання від УККомітету, підписане в імені Екзекутиви директором канцелярії мґром Іваном Базарком, прочитав головний секретар УРС п. Теодор Миник. Головну промову під час бенкету виголосив окружний суддя Іван Сиротнак, сам словацького походження. Темою його слова були благодійний розвиток фратерналізму, що становить одну з головних основ американізму. В розваговій частині бенкету предсідник Конвенції д-р Дмитро Корбутяк із групою делеґатів співали-рецитували актуальні коломийки на тему конвенції, делеґатів, урядовців УРСоюзу та конвенційних справ. У одній з цих коломийок, у якій говорилось, що „У Народному Союзі радять як зробити, щоби всі наші Союзи у один злучити", мали свій посередній відгомін і ці чи не вперше в історії обидвох установ відвідини численної репрезентації УНСоюзу. Бенкет закінчив молитвою о. Коваль і вже після того на залю прибув та промовив коротко до приявних довголітній член УРСоюзу (і УНСоюзу), відомий голлівудський артист українського роду Володимир Палагнюк (Джек Пеленс). Після бенкету відбувся концерт із виступом відомої нашої співачки і артистки українських і американських сцен пані Наталії Андрусів.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ ДЛЯ БІБЛІОТЕКИ ПРІНСТОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Прінстон, Ню Джерзі. — Бібліотекар бібліотеки університету в Прінстоні д-р Вілям Дінс перебрав від представників Трентонського Відділу Українського Публіцистично - наукового Інституту колекцію книг з ділянки української літератури й історії. Колекцію передав для університетської бібліотеки парох української православної церкви св. Юрія в Трентоні о. Филимон Кульчицький, голова Відділу цього Інституту, у приявності секретаря п. Дарії Кузик і куратора славістичних збірок Прінстонського Університету п. Зденека Девіда. Український публіцистично науковий Інститут був заініційований недавно померлим д-ром Миколою Шлемкевичем і має Відділи по всіх більших містах ЗДА. Прінстонський університет є одним із найкращих у ЗДА.

УСПІХ ВИСТАВКИ Л. ГУЦАЛЮКА

Ню Йорк. — Виставка малярських творів Любослава Гуцалюка, що відбулась в ґалерії Ґерст на Медісон Евню в Ню Йорку, мала великий успіх. Відвідало її коло 1.000 осіб, а між тими, що закупили образи, були кілька видатних американських колекціонерів і відома фільмова зірка Кльодет Кольбер. Мистецький критик Е. Мек Ґреґор в тижневику „ПаркІст" з 19 травня ц. р. прославляв нашого мистця за „відгуки колірового та радісного майстерства Паризької школи", а критик Сент - Евремонд у франкомовному тижневику „Франс - Амерік" з того самого дня захоплювався особливо його оліями „Торг у Вероні" і „Дві ріки".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorised July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Рух в одному напрямі

Совєтські правителі спустили на кордонах своєї імперії залізну завісу не тільки проти просякання західніх „єретичних" ідей та відомостей про життя вільних народів, але й проти масової втечі своїх громадян, які без надуми вибрали б свободу, якби тільки мали фізичну змогу. Німецькі комуністи мусіли здвигнути в Берліні мур зі сталі й бетону з вартівничими баштами, щоб припинити безперервний людський струм, що відпливав на захід, знекровлюючи східньонімецьку економіку. Із скритої за „цукровою" заслоною Куби втекла восьма частина населення, і той загальний гін кубинців до втечі спонукав Кастра позбутися великої частини опозиційного елементу, „великодушно" дозволивши виїхати всім членам родини і кревним політичних еміґрантів. З країною за „бамбусовою" заслоною не краще: після Корейської війни 21 американських полонених відмовились вернутися до Америки, воліючи залишитися в комуністичному Китаї. Протягом останніх 13 років ті перекинчики один по одному верталися, воліючи стати перед воєнним судом, аніж залишатись в китайському „соціялістичному раю". Минулого тижня перейшов несподівано з комуно-китайського боку до Гонґ Конґу ще один з цих перекинчиків, колишній сержант Кларенс Адамс, мурин, з своєю китайською дружиною і малими дітьми. В Китаї залишились всього тільки два колишні американські вояки, що вибрали були неволю, але по якомусь часі переконались на власній шкірі в своїй трагічній помилці.

Західні знавці комунізму та відносин в комуністичних країнах раз-у-раз пишуть про відлигу та еволюцію, що їх буцімто — за теорією Арнольда Тойнбі, — переживає комунізм, про те, як то взагалі комуністи „змінилися". Всі ці теорії підмуровують політичні тези про конечність „співіснування двох різних суспільно-політичних систем" і останню тезу президента Джансона про потребу будувати „мости" між Заходом і Сходом. Цей загальний коекзистенційний гін довів не тільки до запляновної на 20-го цього місяця подорожі французького президента де Ґолля до Москви та до авдієнції Андрея Громика у Папи Павла VI, але й до вибору польського комуніста на голову Міжнародного Конґресу Праці в Женеві. Ба навіть Еспанія генералісимуса Франка, що про неї в комуністичному міжнародному світі не говориться інакше, як про „фашистську країну", висилає свій репрезентаційний балет на гостинні виступи до Москви і приймає совєтські товари на міжнародну виставку у Барсельоні.

А втім — вся ота співіснувальна метушня і ввесь той шум довкола „змін" за залізною, бамбусовою і цукровою заслонами ні трохи не змінили факту, що між Сходом і Заходом існує все ще тільки мінімальний особистий зв'язок. Туди виїздять тільки урядові місії і приватні туристи, звідтіль приїздять тільки ті, що їх перепущено крізь густе сито поліційно-партійного скринінґу. А коли б відкрито ті заслони — залізну, бамбусову й цукрову — то, крім туристів і делеґатів, рух був би тільки однонапрямковий: хто з мешканців вільного світу захотів би переїхати на постійне замешкання під комуністичним правлінням?! Оцей живий рух живих людей — тужливі очі, звернені зі Сходу на Захід, отой конфлікт між любов'ю до рідного краю і ненавистю до комуністичного режиму, є найкращою відповіддю на всі теорії західніх „знавців" про „зміни" на Сході.

Важливість бібліографії видань

З наявністю значного числа українських професіональних бібліотекарів на терені ЗДА більшою увагою починає втішатися у нас бібліографія. Ця ділянка наукового дослідництва найбільше у нас занедбана. Щойно вперше і в Україні вийшов друком п'ятитомовий біо-бібліографічний словник. Цілі періоди літератури й науки, цілі ділянки знання недоступні науковим дослідам, бо немає відповідних бібліографічних показників. Незіндексована наша преса.

Бібліографія вимагає великої систематичної праці і фондів. Тут хочемо звернути увагу на один тільки аспект цієї багатогранної праці, а саме на реєстрацію всіх теперішніх українських видань у ЗДА. Як відомо, така реєстрація є неписаним законом у нашій країні. Кожне видання, щоб мати забезпечені авторські права, мусить бути зареєстроване в Конґресовій бібліотеці у Вашинґтоні. Заложена в 1800 році ця бібліотека зразу стала загальнонаціональною установою, що з роками виросла в осередок американської бібліографії, а в 1870 році перебрала на себе ролю захисника прав американських авторів.

Тепер Конґресова бібліотека нараховує майже 15 мільйонів книжок і памфлетів, близько 50 мільйонів окремих позицій у бібліографічному реєстрі. В цьому величезному багатстві є також і видання українською мовою. Вартість цієї національної скарбниці передусім у тому, що вона — впорядкована. Кожного місяця Конґресова бібліотека друкує каталог новонабутих видань, комульований у тримісячний, а далі річний і п'ятирічний каталоги. Ці каталоги подають в упорядкованому вигляді все друковане багатство цієї бібліотеки. Окремі каталоги видається за предметними показниками, і в них під гаслом „Україна", „українська література" або „українська поезія" проголошені ті українські книжки, що їх має бібліотека.

На жаль, не всі видання українською мовою попадають у Конґресову бібліотеку. Багато наших авторів і видавництв не висилають своїх видань до цієї бібліотеки. Тож і ціль цієї статті намовити кожного нашого автора і видавця вислати кожну нововидану книжку і український журнал на таку адресу: Лайбрері оф Конґрес, Вашинґтон. Безперечно треба висилати книжки й до інших бібліотек, от хоч би до англійської національної бібліотеки у Лондоні, до так званого „Брітіш мюзеум", а також до наших українських бібліотек в НТШ, УВАН, до Бібліотеки ім. Симона Петлюри і інших. Це — не лише обов'язок, це також практична користь для автора і видавця.

о. Ярослав Свищук

ЕКУМЕНІЗМ В ПРАКТИЦІ

У місяці травні відбулася в Сан Франсіско Всенаціональна Конвенція Асоціяції Католицької Преси Америки і Канади. Одною із ключових тем нарад цієї Асоціяції була проблема екуменізму.

Поки приступимо до обговорення нашої теми, мусимо дати пояснення, що це є екуменізм, екуменічний. Поняття це походить від грецького слова „екуменос", що означає загальний, всесвітній, універсальний. Слово це на ділі покривається із словом „католікос" — католицький, але в практиці слово „католицький" вживається на означення приналежности вірних до Католицької Церкви, і тому в цьому розумінні воно улягло певному звуженню і набрало специфічного характеру.

Слово „екуменічний" відноситься передусім до співжиття всіх релігій та їх визнавців і символізує новий рух, що його започаткував Другий Ватиканський Собор.

„Для осягнення християнської єдности абсолютно конечний особистий контакт, — твердить о. О'Генлон. — Відвагу і великодушність, завдяки яким уможливлюється зближення християнських Церков на найвищому рівні, треба впроваджувати в життя всіми можливими засобами. Переведенням в життя екуменічного руху повинні зайнятися парохії, школи, дієцезії, семінарії, родини та католицькі організації".

Коли йдеться про реалізацію екуменічного руху в нашій Українській Церкві, то нам усім, католикам і православним, духовним і вірним, треба глибоко призадуматися над тим, як вийти із першої фази екуменічного руху в другу фазу — практичної його аплікації.

Спостерігаємо дуже відрадне явище, що в наших громадських і культурних імпрезах беруть участь православні і католицькі священики. Вони, як рідко перед тим, знаходять спільну мову, шукають проблем, які нас в'яжуть, а не які роз'єднують. Що більше — в багатьох наших церквах священики католицького і православного віровизнання святять просфору і свячене з нагоди наших річних празників. Все це скромні, але багатонадійні проблиски на дорозі до екуменізму.

Для повної співпраці між двома нашими братніми Церквами потрібний правдивий дух екуменізму і серед наших вірних, бо без їхнього сердечного наставлення і без їхньої співпраці ледве чи вдасться нашим Церквам зблизитися. Всі ми мусимо відкинути всякі упередження та наболілі проблеми і відноситися одні до одних з повним респектом і любов'ю. Дивним і незрозумілим було б, якби ми, брати одної крови, не могли знайти спільної мови, тоді як її знаходять римо - католики у відношенні до протестантів і протестанти у відношенні до католиків. Взаємні зустрічі і діялоги між римо-католиками і протестантами, як це читаємо в пресі; стоять на денному порядку.

Особливо болюче мається справа між нашими Українськими Церквами, не зважаючи на те, що нас єднає один обряд, одна мова та спільне передання дорогих нам усім великих світичів Христової Церкви, як Василій Великий, Иоан Золотоустий, Атанасій Великий та Григорій Наз'язенський. Наші Українські католицькі Владики, які з'їхалися були з усіх країн нашого поселення до Риму, щоб взяти участь у II Ватиканському Соборі, дали доказ глибокого розуміння екуменізму, коли звернулися з братніми посланнями до наших православних братів з проханням про святу Єдність. Віримо, що їхні простягнуті руки, хоч може не зараз, але в майбутньому, будуть прийняті нашими православними братами.

А до того часу нам усім, духовним і вірним, треба приступити до праці для взаємного зближення. Ось тут дозволимо собі зробити деякі практичні завваження: 1) почати діялог представників обох Церков, духовних чи вірних, у формі панелів; 2) пропаґувати спільні молитви в рамцях церковного права; 3) ширити дружнє співвідношення дорогою Правди; 5) працювати спільно в дусі одної християнської спільноти; 6) уникати всяких дебат, які видвигали б джерела нашого роз'єднання, і, навпаки, підкреслювати все те, що нас об'єднує.

Наші дії дуже часто паралізує наш власний егоцентризм і бажання забезпечити наші власні погляди коштом великої ідеї єдности, якій повинні бути підпорядковані всі наші зусилля. Тож великого бажаймо!

ОТАМАН

Коли шаліли
й рокотали бурі
І даль гриміла
від козацьких лав,
Тоді на клич
Отамана Петлюри
Жовтоблакитний
прапор засіяв.

Він майорів
над селами й містами
Шумів на вітрі —
України стяг!
Ранкова нива
квітнула житами,
Бриніла пісня
в радісних серцях.

Та хижий ворог
з півночі лихої
Повів полки —
Батиєву орду
І в дикому
татарському розбої
Палив залізом
землю молоду...

Від куль і стрілів
ката - супостата
Поліг Отаман
з мукою надій,
Що близько час —
і спалахне розплата,
Як блискавиця,
блисне буревій!

...В чужім Парижі,
там Його могила...
Схилилося
суцвіття золоте,
І рідний прапор,
як Дніпрова хвиля
Проміниться
і грозяно цвіте.

МИКОЛА ЩЕРБАК

Ф. Лукіянович

СТАНДАРТИ БЕЗПЕКИ АВТ

Великого розголосу набрала книжка Р. Нейдера „Небезпечні при всякій швидкості" та переслухання, що їх перевела сенатська комісія, очолена А. Рібікофом влітї минулого року.

Представники автомобільного промислу, що явилися на переслухання як свідки, в короткому часі опинилися в ролі обвинувачених: їм інкриміновано нехтування безпекою виробів, що часто стають для покупця „домовинами на колесах".

На своє оправдання продуценти твердили, що фактично й досі не досліджено, що саме є головною причиною нещасливих випадків, і що людина за керівницею є рішальним чинником, який напрям візьме авто; що значна частина американських шляхів не відповідає сучасним вимогам руху та швидкости.

Для підтвердження цього останнього твердження вони наводили такі факти: у ЗДА є 10.000 миль чотирилінійних шляхів, не розділених перегородками, внаслідок чого річно гинуть 7.300 людей; що після того, як на автострадах Пенсилвенії, Ню Джерзі та інших стейтів, встановлено перегородки, кількість смертних випадків, спричинена чоловими зударами, в значній мірі зменшилася.

Це правда, відповідали критики, але якби й авта були безпечнішими, то можна було б врятувати життя бодай 50% жертв автомобільних катастроф.

Закиди

Ральф Нейдер, автор наведеної вище книжки, виступаючи перед комісією, закинув автомобільним компаніям, що вони спустили перед публікою „хромову заслону", яку треба негайно піднести.

Як перший, під обстрілом опинився Дженерал Моторс за свій „корвеєр" 1960-63 років, який, мовляв, маючи незрівноважений мотор ззаду, на закрутах перевертався, і потрібно було аж три роки, щоб вставили до того авта стабілізатор. До речі, в судах ЗДА на той час відбувалося понад сто процесів у справі „корвеєра"; було б їх куди більше, але деякі компанії полагодили справи полюбовно.

Несправними виявилися автоматичні „шевел" та „шевроле" 1963-64 років: компанія стягнула їх до ґаражів направити педалі газу, що, раз натиснені, не відставали.

Деякі власники „понтіяків", „олдсмобілів", „бюїків" та „кеділяків" із 1962 року одержали повідомлення про несправність у кулькових вальницях керівниці, внаслідок якої вона може затинатись. А 1964 року відкликано 16 тисяч „шевел", „шевроле" та „корвеєрів" для заміни несправного замка у передніх дверях.

„Крайслер" та „форд"

У 1966 р. компанія Крайслер відкликала 17.500 „даджів" — 18% продукції до квітня! — щоб направити важілець педалі газу, що давав зашвидкі ялові обертання і тим самим довшу дорогу гальмування. Це саме чекало і „плимут" та „крайслер", але компанія відмовилась сказати, коли та скільки одиниць. З продукції 1966 року Крайслер пошукує у 16.500 автах 250 несправних коліс, щоб їх замінити.

Компанія Форда призналася, що має перевірити гальма в 30.000 авт, перевезених залізницями на продаж.

Це — тільки частина того, що пробилось на денне світло. Несправностей в автах є значно більше, але компанії їх старанно приховують: педалі газу, важільці до них, низької якости опони, незрівноважені мотори, браковані колеса...

У 24-ох із 50-ти стейтів зобов'язує щорічна чи щопіврічна інспекція авт. Найбільш сувора вона у дистрикті Колумбії та Ню Джерзі. І ось висліди: у 1959 р. 36%, а в 1963 р. 23% нових авт не перейшли інспекцію. З-поміж виявлених у нових автах дефектів на другому місці стоїть несправність у керуванні, гальмах. А це вже не жарти...

Початок стандартизації

Урядова аґенція Дженерал Сервісес Адміністрейшен, що має усталювати стандарти для предметів, які закуповує Уряд, встановила на 1966 рік сім вимог для авт (задні світла, упряж на обидвох сидженнях тощо). Уряд закуповує річно 60 тисяч авт на суму 90 мільйонів дол. Щоб не виробляти авт окремих стандартів, промисл у продукції всіх авт на 1966 рік достосувався до урядових вимог.

Але на 1967 р. ця аґенція подала 17, а згодом додала ще 9 вимог для закуповуваних Урядом авт, отже разом 26. Немає сумніву, що промисл достосується до них так само, як до вимог на 1966 рік.

Федеральні стандарти

І знову Нейдер: „Всі інші три види транспорту — літаки, кораблі та залізниці, що дають тільки 2% пошкоджень та 8% смертних випадків, мають усталені федеральні стандарти і підлягають федеральним органам контролі. Чому ж ці самі норми не зобов'язують автомобільний транспорт, що дає 92% смертних випадків та 98% пошкоджень?"

У відповідь на цей запит продуценти авт кліпали очима і давали вимнливі відповіді.

Стало ясно, що в справі безпеки авт промисл не зробив того, що повинен був і що міг зробити. Тому й назріло питання федеральних стандартів, уточнюваних та контрольованих департаментами торгівлі або транспорту, коли такі департаменти будуть створені.

Боротьба за більшу безпеку авт ще не закінчилась. Слід укласти відповідні проєкти норм безпеки, проголосувати їх і визначити органи, що пильнуватимуть додержування тих норм. Але справа зрушила з місця, і є вигляди на задовільну розв'язку проблеми виробу безпечніших авт.

Леся Лисак

„НА СХОДІ БЕЗ ЗМІН"

Чи ви любили колись читати гумористичні оповідання Аверченка, зокрема цю знану збірку „Наші за границею"? Оці, з дрібкою лукавої посмішки, пригоди „русскаво человєка", що тягався з невідлучним самоваром, подушками й перинами, бо — чого доброго — не буде на чому спати в німецьких та французьких готелях?

Багато дечого змінилося в світі від тих часів, коли Аверченко сміявся добродушно із своїх землячків. А ті, що тепер володіють на сході, на землях, що їх назвали „Совєтським Союзом", запевняють, що в них — ще більше змінилося... Головно змінилось — сказати б — „світосприймання людини". Що ніби все так пішло вперед, що навіть не впізнаєш... Що ніби „найпередовіша країна світу", люди в ній — зовсім не ті, що колись були... Так, що персонажів з гумористичних оповідань Аверченка із свічкою не знайдеш. По - новому люди там думають, та й крапка.

При відповідній кількості наївности, можна було б від біди декому в це повірити, якби громадяни „найпередовішої в світі країни" не приїздили в гості на Захід. І якби, повернувшись додому, не розказували своїх вражень із перебування в „капіталістичних країнах". Але вони про це розказують, пишуть, і тоді читачі „буржуазних газет" мають змогу трохи посміятися. Вправді, не так сердечно, як колись з гуморесок Аверченка, але все таки посміятися. Бо виявляється, що світосприймання „людини звідтіля" не дуже змінилося. А ще, мабуть, у меншій мірі змінилося її життя.

Для точности треба сказати, що автором вражень із подорожі за кордоном зовсім не є гуморист. Ані навіть людина, яку словами совєтської пісні можна б назвати „совєтский простой человєк". Бо коли б це був хтось, хто поза колгоспом „Совєтскє щастя" нічого не бачив — ми може не сміялись би. Ми, може, навіть йому співчували б. Але свої враження про „капіталістичні країни" описує не будь - хто, а таки особа з високою освітою, з фаховими знаннями, словом — „персона ґрата".

Пише цей автор про речі, які йому видались дивними. Бо уявіть собі, коли він покидав готель, в якому мешкав — „ніхто в нього не приймав готелевої кімнати". Ніхто не перелічував рушників, якими він користувався, поки його з готелевої кімнати випустили! „Внизу прийняли плату за кімнату" — і це все!

Дивні ці капіталісти! Ніхто не казав гостеві відчиняти „чемодана" й перевіряти, чи... часом він не взяв із собою готелевої подушки або накривала! В „найпередовішій країні світу" напевно кращі порядки в готелях!

„Та й од вас вимагається бути джентлменом, — пише далі наш „гість". — Коли на мішку, що стоїть у вашій готелевій шафі, написано, що він для одягу, то кладіть туди брудну білизну чи щось з одягу і виставляйте за двері, щоб почистили. На ранок мішок стоятиме під дверима. Все буде гаразд, і не треба виглядати серед ночі, чи не вкрали розкішного вашого костюма".

Так, це вже дійсно посвята, гідна джентлмена! Щоб провести безсонну ніч у сумнівах, чи не вкраде хтось „розкішного костюма"! Бо в совєтських готелях таке, мабуть, не водиться! „Зіхер є зіхер" — навіщо наражати когось на спокусу?

Але ні. В готелі не вкрали ані „розкішного костюма", ані черевиків, які гість виставив на ніч за двері, щоб почистили. Тож треба порадити землячкам, щоб не боялися, коли поїдуть в „капіталістичний світ".

І так само, щоб не боялися залишити своє пальто в ресторані, бо „воно чекатиме на вас там, де ви його зоставили".

А також не треба надто боятися, що вкрадуть „чемодани" з місця, де їх переховують. Бо навіть тоді, коли власник „чемоданів" загубить квитка, жінка, що його знайде, віддасть туди, куди треба. Це вже таки дуже дивне — адже ж знахідниця квитка могла преспокійно „забрати" їх з місця перехования! — Справді — дивні ці капіталісти!

Цей прецікавий розділ про „дивні звичаї" на Заході названий дуже інтриґуючо: „Про сервіс та почуття сорому". Дуже українське слово „сервіс" ще сяк-так розуміємо. Зате з „почуттям сорому" щось неясно. Чи це з почуття сорому в готелях на Заході не крадуть черевиків — чи може з почуття сорому совєтській людині не випадає ховати до валізки готелевих рушників?

Чи це може „ліценція поетіка", бо автор цих вражень має подекуди... відношення до літератури. Хоч би тому, що підсвідомо продовжує традицію Аверченка. Захід для нього такий же „дивний", як і для героїв аверченківськихоповідань. Вправді, він не возиться з перинами й самоваром — але можливо тому, що одне й друге трудніше тепер там дістати, як за часів Аверченка. Вправді, його пригоди не такі цікаві, як пригоди аверченківських персонажів, але прочитати їх не зашкодить. Бо, можливо, читаючи про те, як совєтська людина бачить світ, прийде вам на думку: у „найпередовішій країні світу", малощо змінилося. Як колись казали червоноармійці: „тьохніка єсть, да культури нєту"...

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(9)

I в якімось дивнім святочнім настрою обоє, зразу хлопець, а потім мати, злізли з оборога і мовчки пішли до хати". (II, ст. 267-268).

Згадує поет свою матір і в поемі „Гадки на межі" (нап. 1881 р.). Другу частину цієї поеми починає він такими словами:

Малим ще тямлю, всі межі я знав:
За мамою літом щодень тупцював,
Коли для дійної корови вона
Трави узбирати над вечір ішла. (XV, Б, ст. 59).

Герой ліричної драми „Зів'яле листя" просить прощення в „матінки ріднесенької", коли думає про самовбивство внаслідок нещасливої любови. Ми знаємо, що поет назвав „Зів'яле листя" збіркою ліричних поезій „найсуб'єктивніших із усіх, які появилися у нас від часу автобіографічних поезій Шевченка, та при тім найбільш об'єктивних у способі малювання складного людського чуття". (XV, Б. II).

Та хоч Франко у передмові до першого видання цієї збірки в 1896 р. писав, що герой цієї ліричної драми „небіжчик", кожний легко пізнає в XIII поезії Третього жмутка самого автора. Ця поезія — цінний причинок до зрозуміння психіки Івана Франка, тому наведемо з неї ті строфи, які характеризують, в цьому випадку, самого автора, і є згідні з його біографією:

Мамо моя ріднесенька !
В нещасний час, у годину лиху
Ти породила мене на світ !

Чи в тяжкім грісі ти почала мене,
Чи прокляв мене в твоїм лоні хто,
Чи лиш доля отак надо мною смієсь?

Не дала ти мені чарівної краси,
Не дала мені сили, щоб стіни валити,
Не дала мені роду почесного.

Ти пустила мене сиротою у світ,
Та дала ще мені три недолі в наділ,
Три недолі важкі, невідступні.

Що одна недоля — то серце м'яке,
То співацькеє серце вразливеє,
На красу, на добро податливе.

А що друга недоля, то хлопський рід,
То погорджений рід, замурований світ,
То затросний хліб, безславний гріб.

А що третя недоля, то горда душа,
Що нікого не впустить до свого нутра,
Мов запертий вогонь, сама в собі згора.
(XVI, Б, ст. 94).

Ця поезія виявляє „співацькеє серце вразливеє на красу і податливе на добро", згадує про прикрощі внаслідок „хлопського роду" поета та підкреслює „горду душу" автора „Зів'ялого листя".

Автор просить „матінку ріднесеньку", щоб не тужила за ним, не плакала та „не кленула", як почує, що її син зробив.

Герой ліричної Франкової драми згадує рідну матір перед смертю, коли він „зламався і збився з путтяʼʼ. У зв'язку з цим треба навести листа І. Франка до Ольги Рошкевич:

„Було це року 1872, саме по полудні в суботу перед Зеленими Святами... Моя мама лежала в передсмертних муках, конаюча. Вранці в суботу я сидів у школі й мене напала страшна, ненатуральна, шалена веселість. Я сміявся безупину від 8 до 12 години. Прийшовши на станцію (в Дрогобичі), я почув — ну, що почув, не знаю. Знаю тільки то, що був дощ, я був голоден, не їв обіду, не обзирався, тільки почувши, що мама вмирає, якстій побіг піхотою до Нагуєвич. Я прибіг по полудні, мокрий до нитки, і застав маму конаючу. Вітчим сидів під вікном і чесав вовну. Я став коло постелі, не говорячи ні слова, — я тільки дрожав, ані сльозинкй не капнуло з моїх очей. Мама не могли говорити, але дивилися пильно на мене. Як виглядало тоді моє лице, — не знаю. Другого дня вранці мама вмерли. Вночі ще вони говорили з другою жінкою (я спав), і тота жінка передала мені ось які слова: „Боже, Боже, — казали небіжка, —мій Іванцьо прибіг з Дрогобича, став коло мене і так сі чогось гнівно на мене дивив, так гнівно, що Господи! Що я йому зробила злого?"

Вотервліт, Н. Р.

КОНЦЕРТ НА ПОШАНУ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Заходом церковного мішаного хору української катол. парохії св. о. Миколая та Української Театральної Групи ім. Л. Українки округи Олбані відбувся з нагоди 100-ня народин Слуги Божого, Митрополита Кир Андрія Шептицького релігійний концерт у церковній залі 30 квітня. Церковний мішаний хор під проводом Я. Кушніра відспівав кант про Почаївську Божу Матір (соліст Я. Ліщинський), і кант Котка — „Через поле широкеє" (соліст В. Літинський). Доповідь виголосив о. М. Вояковський. Ліричний тенор Я. Кушнір відспівав дві пісні: „Богородице Діво" Барнича та „Ой, гляну" (Шевченко-Волошин). Скрипаль Я. Ліщинський відіграв Концерт Д-моль И. Тартіні в супроводі смичкової оркестри Української Театральної Групи під проводом Я. Кушніра. О. Ліщинська продеклямувала поему Б. Лепкого „У храмі св. Юра" на тлі жалобного маршу Бобикевича, що його відіграла проф. І. Гаврилюк. Арію Гемонта з опери Травіята і „Отче наш" Бобикевича відспівав баритон Я. Ліщинський. Тенорове сольо „Зелені гори" Балтаровича та „Цвітка дрібная" виконав В. Літинський. Проф. І. Гаврилюк виконала фортепіянове сольо: „Зов молитви у дзвонах" Д. Січинського яка також акомпанювала солістам. Марта Копач-Гречаник відспівала дві нові пісні А. Гнатишина: „Подайте вістоньку" та „Мамо моя". При кінці концерту, на тлі мішаного хору, вона виконала молитву з опери „Запорожець за Дунаєм".

Кінцеве слово виголосив Стемфордський Владика, Кир Йосиф Шмондюк по англійськи і по українськи. Владика пригадав другу гостину пок. Митрополита Шептицького в Америці в 1921 р., 45 літ тому. Малим хлопцем вітав він Дост. Гостя у Філядельфії. Владика поділився враженнями з Ватиканського Собору, підкреслюючи, що предтечею екуменічного руху був саме наш Великий Митрополит Андрій Шептицький, та закликав іти його слідами.

Крім парохіян Вотервліту, прибули наші люди, старші й молодь з сусідніх місцевостей, Коговс і Трой. СУМА і Пласт з околиці взяли зорганізовану участь в однострояx.

І. Дурбак

О. ГОШУЛЯК У КАНАДІЙСЬКІЙ ОПЕРІ

Торонто. — Новий театральний сезон Канадійської оперної компанії почнеться 15 вересня 1966 р. на сцені театру О'Кіф Сентер у Торонті. Цього року будуть поставлені наступні опери: Фавст, Травіята, Макбет, Кавалерія Рустікана, Паяци і Дейдрі (кан. композитора Гілей Велена). Опери Макбет, Кавалерія Рустікана, Паяци і Травіята приготовляються в італійській мові, Фавст — у французькій і Дейдрі — в англійській мовах.

В опері Макбет, яку написав В. Шекспір, а музику скомпонував Дж. Верді, братиме участь український співак, бас Осип Гошуляк. Дирекція театру підписала контракт з О. Гошуляком і він виконуватиме басову партію Банко.

У минулому Осип Гошуляк нераз уже брав участь в канадійських операх і англомовна музична критика з признанням висловлювалась і високо оцінювала виступи баса Осипа Гошуляка.

Клівленд, Огайо

З ЖИТТЯ ПАРОХІЇ СВ. ЙОСАФАТА

В квітні відбувся скромно підготований ювілей 25-ліття священства пароха цієї церкви, о. Андрія Улицького, який несподівано замінився на спонтанну маніфестацію пошани для людини доброї волі, смиренного серця та шляхетної душі. Багато з нас вперше зрозуміли, що серед гамору і сварок заховалось одно місце, в якому кожний є однаково добрий, в якому кожний найде ввічливість та добре слово. Тим місцем є наша Церква і її господар о. Андрій Улицький, не борець з огненним мечем, не палкий патріот, що привіз зі собою на чужину візію скровавленої Батьківщини, а уроджене́ць Америки, людина без особистих амбіцій, що твердо вірить в те, що добрим словом і добрим приміром можна доказати чудес, що серед найбурхливіших обставин можна утримати Церкву на п'єдесталі правдивого дому Божого. Ми зібрались вперше в порожній ще, але вже майже викінченій величавій будівлі Вищої Школи, якій він присвячував роками всі свої труди і зусилля. І неодному з нас було стидно, що так мало старався йому в цій праці допомогти. 7-го травня громада пережила другу велику несподіванку, річний концерт шкільного хору, який замінився в спонтанний вияв признання від дітей, батьків та цілої громади для найближчого співробітника о. Углицького, дяка, диригента церковного хору та учителя музики Євгена Ореста Садовського. Більше як тисяча осіб сиділа очарована звуками направду мистецького концерту у виконанні 220 дітей хору та малої симфонічної оркестри. Це другий річний концерт школи св. Йосафата під диригентурою В. Садовського, кращий як перший і кількістю дітей і якістю виконання та репертуару.

Головною атракцією концерту була діточа опера М. Лисенка „Коза-Дереза". Солістами були, з винятком діда і баби, шкільні діти у віці коло 10 років, грала мала симфонічна оркестра, зложена із шкільних дітей та діточий хор незвичайно здисциплінований.

Опера пройшла гладко, солісти не розходились з оркестрою, оркестра була милозвучна і зрівноважена. Малі актори поводились на сцені, як правдиві артисти. Маски і костюми звірів були дуже ефектовні, шкода тільки, що провізорично заінстальоване в невикінченій ще авдиторії освітлення не могло віддати повного ефекту. Загальне враження з концерту: зразкова організація, велика здисциплінованість дітей, а в першій мірі превеликий запал усіх виконавців. Катедральна акустика великої авдиторії причинилась також до піднесення загального враження. Після закінчення програми майже ніхто не вставав із сухими очима. Не хотілось покидати місця.

На другий день на проповіді довідались парохіяни, що концерт був ділом одної людини, його музичного керівника, який будував сцену, її декорував, робив маски, режисерував оперу, аранжував музику та диригував цілістю. Ми знаємо, що Євген Садовський, щоб могти підготовити дітей до симфонічної оркестри, перше сам опанував гру на всіх підставових інструментах симфонічної оркестри. Ми знаємо, скільки вечірніх годин він посвячує, без жодної заплати дітям, щоб підтягнути загальний рівень шкільної оркестри. Ми знаємо, скільки часу він посвячує на те, щоб підготовити та вивчити щораз то новий репертуар церковного хору, про який вже говорять і чужі. Ми знаємо також, що в цій праці він не завжди стрічається з вдячністю та зрозумінням батьків. Ми цінимо в нього те, що до своєї праці він підходить серйозно і з посвятою, що не зневохочується невдячністю родичів, коли бачить навколо себе вдячність та любов дітей. Ми цінимо його за те, що з повною відданістю і самозапертям включився у велике діло свого пароха, зробити Церкву правдивим домом Божим, який людей єднає, до якого кожний спішить не з обов'язку, а з внутрішної потреби. Буревії, що б'ють в стіни нашої церкви, ще не втихли. Багато проблем, що хвилюють уми всіх, яким дорога будуччина нашої Церкви, ще ждуть гідного і справедливого розв'язання. Віримо, що примір тих двох людей доброї волі поможе нам з гідністю і зрозумінням ситуації перейти через ті часи проби та захоронити нашу Церкву неушкодженою.

Р. Т.

Дітройт, Мич.

„ГОВОРИТЬ МОЛОДЬ"

Під таким заголовком відбулась в залі Інституту Музичного Мистецтва 6-го березня мистецька імпреза нашої студіюючої молоді. Підготовою програми займався Літературно Мистецький Комітет. В програмі були живе слово, музика і образотворче мистецтво.

Вступне слово виголосив ред. Михайло Бажанський, який вказав на помітне зацікавлення нашої молоді мистецькою культурою і на потребу допомоги зі сторони старшої ґенерації допомогти цій молоді у її виявах.

Живе слово було репрезентоване двома виконавцями: Віра Потапенко, уч. укр. вищої школи (гайскул) продеклямувала Ліни Костенко: „Чайка на крижині" і „Естафети Патриші Килини Весняη. Ярослав Березовський, студ. унів.: рецитував Василя Симоненка „Український Львів" і Бориса Резніченка: „Мені двадцять три" (проза). Марія Куша, студ. унів. відіграла на скрипці Михайла Гайворонського: „Думку", Миколи Лисенка: „Сумний спів". При фортепіяні проф. Тарас Губицький.

Фортепіян: Роман Тарнавський, студ. унів., виконав Віктора Косенка: „Етюд Б-моль" та композиції Кльода Дебюссі і Франца Ліста.

Фортепіянове тріо Василя Витвицького спеціяльно написане для молоді і виконане вперше в Дітройті. Виконавці: Марія Кушик (скрипка), Богдан Витвицький (віольончеля) і проф. Л. Терлецька (фортепіян).

Програму вела п. Квітка Дяків.

Образотворче мистецтво: було заступлене виставкою праць Юрія Брезденя, студ. Вищої Мист. Школи.

Ціла імпреза була добре підготована. Вона виказала добре володіння українською мовою у рецитації живого слова на надійні мистецькі завдатки у виконавців музичних творів та єдиного (на жаль) представника малярства цієї ґенерації.

Треба повітати цього роду імпрези нашої молоді, бо вони дають можливість вияву нашої молоді назовні, та затіснюють вузли поміж наймолодшою ґенерацією і українською громадою.

Сподіваємося, що громада Дітройту в майбутньому виkаже більше зрозуміння до цього роду імпрез і громадно з'явиться на імпрезах нашої молоді.

Прихід з імпрези вислано на КОДУС.

Ф. Л.

ГРЕЦЬКИЙ І ТУРЕЦЬКИЙ МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У БРЮССЕЛІ НА КОНФЕРЕНЦІЇ МІНІСТРІВ НАТО, будуть нараджуватись над справою Кіпру безпосередньо після закінчення тієї конференції. На Кіпрі все ще існує стан провізорії, а міжнародне військо ОН пильнує, щоб не відновилась громадянська війна між тамошніми греками та меншинними кіпрськими турками. Американська й британська дипломатії заінтересовані у мирі в східній частині Середземноморського обширу, наполягають на Туреччину й Грецію, щоб вони знайшли компроміс в справі Кіпру та примусили кіпрського президента, архиєпископа Макаріоса, погодитись на той компроміс.

Філядельфія, Па.

ВОЯЦЬКЕ СВЯЧЕНЕ

Управа Відділу Об'єднання Бувших Вояків Українців в Америці ОбВУА при співучасті Жіночої Секції влаштувала 17 квітня в приміщенні „Тризуба" Традиційне Вояцьке Свячене. Участь взяла „стара война", кол. УСС-и, кол. вояки УГА, УНР, Карпатські Січовики, Дивізійники та вояки УПА. Присутні були гості, представники організацій.

Свячене відкрив голова ОбВУА проф. М. Алексевич. Великодню трапезу поблагословив колишній УСС, о. Василь Головінський. При столах видно було дійсно „стару войну", побратимів Маруненка, Левицького, Алексевича, Третяка, Кривопуска, Суржка, Даньківського, Мацькова, Лучанка... Всі вони бадьорі та веселі, згадували давноминуле на українських фронтах в боротьбі за Волю України та співали „Христос Воскрес".

Промовляли голова Відділу УККА у Філядельфії проф. д-р В. Гнатюк, який говорив, що український нарід вірний Христові, тому він переможе, воскресне і запанує на своїй землі. Промовляв голова Відділу „Самопоміч" у Філядельфії ред. Микола Вайда про значення української військової сили, без якої немислимо виборюти Волю України. Згадав теж про зорганізування музейної збірки для збереження матеріялів про минуле українського вояцтва, яка приміщена в бібліотеці Горож. Клюбу на Френклині. Забавляв присутніх побратим Андрій Кігічак, який гумором з часів УСС-ів та актуальними дотепами звернув увагу на теперішні недотягнення.

Крім о. пароха, присутні були ще кол. польовий духовник УГА, о. Іван Лебедович та о. Є. Дашо. Ці отці духовні вірні українській вояцькій традиції і кожного року прибувають на Вояцьке Свячене. Тостмайстром був побратим Іван Поритко, заступник голови Головної Управи ОбВУА.

На закінчення о. парох Іван Головінський почав співати „Ангел вопіяше" та „Світися, світися" і присутні приєдналися до нього.

Успіх Свяченого треба завдячувати Жіночій Секції ОбВУА у Філядельфії, а це паням Леонії Федак, Катерині Пак, Софії Прасіцькій, Стефанії Сум та Софії Рудавській, які не жалували ні труду ні часу, щоб так гарно приготовити цю імпрезу.

М. В.

ПОНЕДІЛОК НАД ПАЦИФІКОМ

З пересуненням годинників на літній час з суботи на неділю 23 квітня ми спали одну годину менше, але це нічого супроти того, що вже в суботу був у нас Понеділок. Сатирик і новеліст Микола Понеділок з великого муравлиська — Ню Йорку приїхав розвеселити нас в далекій Каліфорнії, в задимленім Лос Анджелесі. Він виголошував з пам'яті й без пам'яті свої сатири-гумористичні та гумористично-ліричні нариси, почавши з оповідання про два пам'ятники Шевченкові і дідуся з Каліфорнії під одним з них.

Група українських студентів з Лос Анджелесу переплітала „суботу з Понеділком" на ґітарах, приспівуючи патріотичні пісні. А, щоб краще закріпити в пам'яті цей пропам'ятний вечір, то наша православно-католицька громада вдарила гопака при звуках екзотичної оркестри і забавлялася аж до надранку. Шкода тільки, що надармо стріляла очима неодна дівчина або молодиця, щоб з вдячности потягнути Понеділка в танець.

Ця велика подія відбулася у такій же великій залі Українського Народного Дому в Лос Анджелесі, а ця заля і Понеділкові впала до вподоби. Веселий вечір відкрив тенор Остап Гац, голова місцевого комітету Фонду Катедри Українознавства в Лос Анджелесі, а доповнив його інж. Богдан Микитин рефератом про значення катедри українознавства в американському університеті.

Наш славний артист-маляр Василь Кричевський подарував чудовий образ — краєвид, який розіграно на льотерії.

Наступного дня в неділю в нас був також Понеділок, тільки вже в залі парафії св. Володимира. Цей авторський вечір влаштував той сам комітет, а відкрив його інж. Ю. Сиволап. Микола Понеділок розвеселяв до сліз численну публіку своїми гуморесками, між якими розказав й про те, як він полюбив жабу так дуже, що мало її не розцілував, хоч вона до нього була зовсім зимна, але за те рідна, викохана на своїй українській землі. Ця новеля „Не будіть мене" витискала сльози за втраченою Батьківщиною не тільки в м'яких жінок, але й твердим чоловікам підсувала щось тяжке під горло, бо зрубана груша коло хати, це зрубана наша доля — воля. Втрачена молодість, любов до рідної землі, туга за батьківщиною — все це, здається, такі звичайні речі, але говорити про них так майстерно може лише Микола Понеділок. Бо кожне слово, як перла, виявлена радість, журба, чи безмежна любов, це відкривання до глибини наших душ.

Мгр Петро Балей ширше представив Миколу Понеділка, охопивши всю його письменницьку діяльність. Але, щоб словами вірно схарактеризувати Понеділка, на це треба, мабуть, такого ж і вівтірка.

Редактор Іван Овечко гарно прочитав уривок із „Смішних сльозинок" Понеділка.

Наприкінці треба згадати, що „Соборний борщ", який наш славний гуморист поклав нам на стіл, мабуть, смашний, але не для нашого шлунка. В нас, славити Бога, народ на громадській роботі ще не розкришився на партійництво, як деінде, йому смакує київський борщ так само, як і буковинський з фасолею й сметаною.

І в понеділок ми ще всюди згадували суботнього й недільного Понеділка, і минє ще неодин понеділок, а ми все будемо мило згадувати ті гарні години над водами Тихого Океану.

Треба сказати, що ми любимо сердешно вітати в себе письменників, поетів, мистців. Вітали ми і Яра Славутича і Ганну Черінь, а тепер ми щасливі, що і Понеділок до нас завітав. Дай Боже, щоб він ще раз нас ущасливив своєю присутністю, бо багато людей жалкує, що прогавили таку золоту нагоду.

Чистий дохід з імпрези призначено на пожвавлення збірки фондів на Катедру Українознавства.

Д-р А. Вусик

Ню Йорк, Н. Й.

ЗБОРИ СТАНИЦІ 1-ої УД УНА

Загальні річні Збори Станиці Першої Української Дивізії, Української Національної Армії відбулися 5-го березня ц. р.

Управа звітувала про свою працю, що виявлялась головним чином в співучасті Станиці в імпрезах Братства „Броди-Лев", Інкопорованим товариством охорони воєнних могил та плекання культу поляглих, та іншими ветеранськими, американськими й українськими організаціями. Управа постійно брала участь в усіх громадських публічних маніфестаціях, де ходило про протест проти московсько-комуністичного імперіялізму. Великим недомаганням Станиці є те, що на зборах явилося десять процент зареєстрованих членів. Навіть деякі члени Управи без оправдання не почувалися до примітивного обов'язку явитися на зборах.

Нова Управа мусить бути здібна ужити всяких середників до оживлення праці в Станиці. Станиця фінансово була несамовистачальною, що було виною скарбника. Станиця свої фінанси будувала на доривочних субсидіях Братства „Броди-Лев". Харитативна акція „Броди-Лев" для Станиці незгідна з призначенням „Братства Броди-Лев".

На Зборах був присутнім голова Краєвої Управи братства б. вояків 1. УД-УНА сот. Василь Заброцький, який зумів своїм організаційним досвідом, вояцькою поставою, духовою нездемобілізованістю та ентузіязмом інспірувати в присутніх обнову віри і потребу більшої активізації бувших вояків 1. УД-УНА на терені Ню Йорку.

По довших дискусіях вибрано нову Управу одноголосно в такому складі: А. Беднарчик голова, недавно прибулий з Англії, заангажований там довголітній суспільно-громадський працівник, М. Канятин — містоголова, недавно прибулий з Англії, Мирослав Мац — секретар, С. Шепарович — скарбник, Мирон Залінський — імпрезовий. Контрольна Комісія складається з Пантелеймона Шугана, мгра. Л. Вербинця і Михайла Виноградника.

Добре заплановане діло — це половина осягненого і доконаного діла, тому плянування забрало багато часу.

Пляни ось такі:

1) Раз в місяць відбувати членські сходини з доповідями, товариськими родинними стрічами. 2) Відновити видавати, бодай раз на два місяці, започаткований внутрішній обіжник „Вістун" (циклостиль). 3) Відновити діяльність „Комбатантського Хору" для підготовки „Свята Покрови", Дня Української Зброї, що має відбутися в жовтні 1966 р. 4) Важливою темою плянувальних занять Станиці була гідна підготовка Відсвяткування Сороколіття смерти Головного Отамана Симона Петлюри в рамах Поминок по українських Героях в дні Зелених Свят 1966 р. на Могилі-Пам'ятнику в Глен Спей.

Збори закінчено співом українського національного гимну о годині 12-ій ночі.

Опісля відбулася спільна вечеря в Українськім Народнім Домі.

д-р Богдан Левицький

АМЕРИКАНСЬКІ КЕРІВНІ ЧИННИКИ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТУРБОВАНІ поставою керівників З'єднаної Буддистської Церкви, під покровом якої відбулись бурхливі антиамериканські демонстрації в різних містах Південного В'єтнаму, включно із спаленням будинків американської Публічної бібліотеки, консуляту і приватних помешкань американських службовиків у Гуе. Голова радикального крила названої Церкви, монах Тіч Трі Кванг, вимагає, щоб американські війська виступили проти режиму генерала Нгуєна Као Кі, але водночас він узагалі проти приявности американського війська у В'єтнамі. Проте він ніби є також проти комуністів.

ЗДА ВИШЛЮТЬ ХАРЧІ ДО ЄМЕНУ для розподілу однаково в частині, контрольованій республіканським урядом, як і в частині, контрольованій монархістами, що не визнають республіканський режим, який спирається на єгипетському війську. Ємен гостро загрожений голодом, що його спричинила посуха. Єгипет сам потребує довозу харчів і не може експортувати їх до Ємену. Одна тільки монархістична територія вимагає 4.000 тонн харчів місячно. Розподілом тих харчів займуться приватні агенції, Америці залежить тільки на тому, щоб харчі не дістались в руки спекулянтів.

СПОРТ

редагує В. СОХАН

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНЦІ — ЛИТОВЦІ

Міжнародні змагання в легкій атлетиці та футболі поміж збірними литовців та українців влаштовує УСЦАК вже 25-го і 26-го червня в Шикаго, Ілл. Господарем буде Осередок СУМА в Шикаґо, а керуватиме ними з рамени УСЦАК Степан Маланчук, спортовий референт Централі. За точнішими інформаціями та із зголошеннями учасників треба звертатися до спортового референта УСЦАК на адресу:

Mr. S. Malanchuk, 2151 Professor Street, Cleveland, Ohio 44113.

— о —

ЮНАКИ УСК — „Ч. СІЧ" ЗА ПЕРШІСТЬ СУАСТ

В неділю, 26-го червня в програмі Українського Спортового Дня на українському селі в Бавнд Бруку, Н. Дж., відбудуться футбольні змагання юнаків за першість СУАСТ-Схід. До цієї зустрічі стануть дружини УСК Ню Йорк та „Чорноморської Січі" з Нюарку. Крім футбольних змагань юнаків і перших дружин обох клюбів в програмі цього спортового свята передбачені змагання відбиванкових дружин чоловіків та жінок УСК-у і „Чорноморської Січі". Досі зголосилися до першостей СУАСТ-Схід лише дві юнацькі дружини, але зголошення ще приймають.

— о —

„ТРИЗУБ" ЧЕТВЕРТИЙ РАЗ ЧЕМПІОНОМ ЗДА

„Тризуб" — „Орендж Кавнті СК" 3:0

Філядельфія, 5-го червня. — У цих других фінальних змаганнях за футбольний чемпіонат ЗДА ворота для „Тризуба" здобули: Бенітез із подачі Ферейри на 12-ій хвилині, Яковина з карного на 70-ій хв. і Ваґнер із дуже доброї подачі Яковини на 80-ій хвилині гри. Найкращими змагунами „Тризуба" були: Тарнавський, Бенітез, Яковина, Вотсон і Луна. Ферейра, мабуть внаслідок понад 90-ступневої гарячі, заграв ці змагання нижче свого рівня. Він здобувся на одну далеку „бомбу", що її вибив головою з воріт, яких 150 стіп прямо в гору, оборонець суперників і при тому втратив притомність. Нижче свого рівня заграв теж Ваґнер і Аяля.

Каліфорнійці виявились технічно доброю, швидкою і кондиційно дуже твердою дружиною, яка розпоряджала кількома добрими стрільцями. Глядачів коло 5.000.

Склад „Тризуба": Тарнавський, Бородяк, Вотсон, Аяля, Луна, Юліо Яковина, Мендез, Бенітез, Ферейра і Ваґнер. „Орендж Кавнті": Замора, Макфарленд, Кленчак, Р. Мата, Е. Мата Ґрундтлер, Мора, В. Мата, Камерон Абаунца і Дрекслер.

Впродовж останніх семи років українські дружини здобули вже п'ять разів чемпіонат ЗДА. Ці осяги набирають спеціяльної ваги, коли саме тепер швидко зростає зацікавлення футболем, бо цей спорт впроваджують вже у всіх школах Америки, та коли кілька груп фінансистів (включно зі славним співаком Бінґ Кросбі) вирішили інвестувати поважний капітал у футболі. Можна сподіватися, що в найближчих роках футбол стане дуже популярним у ЗДА. Ці факти ставлять перед нашими спортовими товариствами нові перспективи. Щоб використати ці можливості, наші товариства потребують більшої піддержки нашого громадянства, а перш за все більшого числа глядачів на змаганнях.

Я. Татомир

УСК — „ДОЙЧУНҐАРН" 1:1

Ню Йорк, 5-го червня. — Гаряч була причиною сповільненої гри на невисокому рівні. В початкових 15 хвилинах УСК сильно переважав, але вислід був безворітний до перерви. В другій півгрі ситуація несподівано змінилася, коли через неувагу воротаря УСК-у Герлі здобули німці перші ворота. Після викопу м'яча Герлі задержався на лінії 16 м. а змагун противника перехопив викопнений м'яч і післав його з поміччю вітру понад воротаря до сітки воріт УСК-у. Втрата воріт оживила гру змагунів УСК-у, який почав більше натискати на ворота німців. Напад не вмів якслід використати підворітних нагод і на вирівняння прийшлося ждати до 85-ої хвилини. Тоді то Дж. Янґ прорвався з м'ячем через поміч та оборону, а безрадний оборонець зловив його руками за ногу, щоб не допустити до стрілу по воротах з віддалі 4 м. З признаного за це карного здобув МекМаррей певні ворота, якими врятував цінну точку для УСК-у і запевнив нашій дружині звання першуна „Великої Десятки" НАФСоюзу.

В цій зустрічі заграли найкраще Евген Кравець, Дж. Янґ та до певної міри Бредлі і Вільсон. Найслабшим був молодший Герлі, який прямо перешкоджував дружині в грі, замість їй допомагати. УСК-ові залишилися до кінця сезону ще одні змагання із Грецько-Ам. СК. Їх вислід не має значення для чемпіона — УСК-у, але перемога греків допомогла б їм пересунутися на краще місце в табелі.

І. Дзядів

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ПОЛЬСЬКІ СОКОЛИ" 6:2

Нюарк, 5-го червня. — „Польські Соколи", які вийшли до цих двократно відкладених змагань відважно, програли їх високо і залишилися на безконкуренційному останньому місці. Для „Ч. Січі" перемога мала значення, бо дає можливість січовикам вдержатись на другому місці табелі. Чемпіонат АФЛіґи здобула вже петерсонська „Рома" перемогою над „Інтер Клюбом" 2:1. Ця зустріч була теж важною для В. Чижовича, який відвоював пост короля стрільців Ліґи, що його він держав майже впродовж цілого сезону. В табелі стрільців веде знову Чижович - 24 ворота, перед Бенітезом — 21 ворота і Марколіні — 21 ворота.

Змагання проходили під знаком гнітучої переваги „Ч. Січі". Вже до половини перерішили січовики змагання у свою користь, здобувши п'ять воріт. В другій півгрі „Ч. Січ" мала технічну перевагу, але сповільнила темп гри та здобула лише одного ґоля, хоч і були нагоди осягнути двоциферний вислід. Серію воріт (з гарних заграгь Снилика, Чайки, Воробця і Каздоби) стрілили: Пасач (14-та хв.), Чижович (21-а, 24-а, 44-а і 88-а хв.), та Рада (28-а хв.). В оборонних лініях добре вив'язалися Павлишин на штопері і Савицький на лівій обороні. До цих змагань виступила „Ч. Січ" без Понося, Рача, Монтаґа і Сольчаника в такому складі: Юрків, Попович, Савицький, Каздоба, Павлишин, Пасач, Воробець, Снилик, Чайка, Чижович і Рада.

Іван Савицький, один з чільних футболістів „Ч. Січі", член 214 Відділу УНСоюзу, закінчив з відзначенням Нюаркський Коледж Інженерії і вже як інженер виїзджає в наступному тижні на професійну працю до Лос Анджелесу, Кал. Минулої неділі, після успішних змагань, Управа і змагуни „Ч. Січі" прощали офіційно свого члена і друга та вручили йому на пам'ятку золотий годинник бажаючи йому успіхів.

О. Твардовський

„ЛЕВИ" ЗДОБУЛИ ДРУГУ ПЕРЕМОГУ

„Леви" — Литовський СК 3:1

Шикаґо, 29-го травня. — „Крила" мали вільний день і на ці змагання прийшло коло 400 глядачів. „Леви" виступили у підкріпленому складі і здобули дві точки, завдяки яким перейшли з п'ятого на третє місце в табелі Вищої Дивізії. Зустріч з литовцями була швидка та цікава до останньої хвилини. До 60-ої хвилини змагання були вирівняні. Після цього „Леви" сильно переважали і обстрілювали ворота литовців. Ворота для „Левів" здобули: Фуллер на 23-ій, Шмотолоха на 47-ій та Полюхович на 82-ій хвилині гри. В дружині „Левів" успішно дебютував 16-річний Борис Шлапак. Склад „Левів": Банах, Еліяшевський, Кампос Крат Бульба, Скороход, Санторо, Шмотолоха Полюхович, Фуллер, Дойле, Нога Шлапак і Гаррісон.

Резерва „Левів" перемогла у передзмагу резерву Литовського СК з рахунком 5:3. Ворота для „Левів" стрілили: Стефан Дижурко 2, Гаррісон, Банах і Люско.

„Левенята" і „Крилената" зустрілися в суботу, 28-го травня. Перемогли футболісти доросту СУМА вислідом 4:2. Стрільцями воріт були: для „Крил" — Вруський 3 і Личук 1, а для „Левів" — Мирон Дижурко 1 і Сальвадор 1.

Петро Головатий

„ЛЕВИ" ЗАКІНЧИЛИ ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

„Леви" — „Крила" 3:1

Шикаґо, 4-го червня. — Обидві українські дружини виступили до мистецьких змагань Вищої Дивізії у своїх найсильніших складах. Технічно кращі „Леви" заслужено перемогли. Воротар „Крил" Роман Куц оборонив у першій півгрі ряд сильних стрілів і охоронив свою дружину від вищої поразки. Ворота для „Левів" здобули: Нога на 3-ій хвилині та Фуллер на 48-ій і 82-ій. Одинокі ворота для „Крил" стрілив на 11-ій хвилині Андрущишин. Одних воріт, що їх стрілив Кампос з карного, суддя не признав після протестів „Крил". Ю. Куляс не використав карного до „Левів", стріливши у поперечку. Ці змагання були тверді, повні сутичок і принесли змагунам декілька контузій. Суддювали слабо. Герберт Кукук і А. Тувессон. Склад „Левів": Банах, Скороход, Кампос, Бульба, Крат, Полюхович, Санторо, Шмотолоха Нога, Фуллер, Дойле, Еліяшевський і Шлапак.

„Леви" закінчили весняний сезон на третьому місці з точками 8:6 і відношенням воріт 14:13. у семи змаганнях здобули „Леви" три перемоги, дві нерішені і дві програні. Стрільці воріт у весняному сезоні: Фуллер 4, Грушецький 2, Дойле 2, Шмотолоха 2 Рамірез 1, Кампос 1, Полюхович 1 і Нога 1.

Юнаки „Левів" перемогли в останніх змаганнях весняного сезону юнаків „Крил" 2:0. Стрільцем воріт був капітан дружини Т. Ліськевич. Юнаки „Левів" займають друге місце табелі з точками 9:3 і відношенням воріт 9:7, здобутими у 4 перемогах, 1-ій нерішеній та 1-ій програній. У весняному сезоні добиччю воріт для „Левів" поділилися: Т. Ліськевич 5, Б. Шлапак 2, А. Мельник 1. Ланковим юнаків „Левів" є п. В. Гайдук а їх тренером Л. Бульба.

Резерва „Левів" закінчила весняний сезон перемогою 5:2 над рез. „Крил" зі стрілів Б. Шлапака 2. Гаррісона 2 і ветерана українського спорту Богдана Куцана 1. На конті резерви „Левів 14:2 точок, завдяки 6 перемогам і лише одній програній у весняному сезоні.

Петро Головатий

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 12-го ЧЕРВНЯ 1966 Р.

НЮАРК, Н. Дж. Звичайні місячні збори і побір членських вкладок Б-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відд. в прим. Укр. Кат. кШоли при Сенфорд Авеню і Айві вул. Просимо вирівняти свої залеглі вкладки. Вкладки можна вплачувати кожного вечора в секретаря при 145 West End Ave., Newark або в предсідника при 555 So. 20th St., Irvington, N.J. — М. Демитчук, предс., В. Салабун, секр.

СЕРЕДА, 15-го ЧЕРВНЯ 1966 Р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Клюб Поступовий — 70 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при 96 Fleet St. — П. Костик, секр.

СУБОТА, 18-го ЧЕРВНЯ 1966 Р.

ШИКАҐО — Південь, Ілл. Місячні збори 35 Відд. Т-ва Укр.-Амер. Єдність, о год. 7:30 веч. в домівці УНС, при 1915 Захід 51-ій вул. Буде звіт делеґата про 26-ту Конвенцію, побір вкладок, справи біжучі, відтак перекуска для присутніх членів. Проситься про численну участь. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 5634. Перший крок до волі!

В секунді Тарзан вдарив вартового по голові!

І взяв від нього перстень із ключами!

Тепер відчинили двері до келії... Перший крок до волі!